

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1747/23-E
Sp. zn. ČŠIE-S-247/23-E

Název	Základní škola Hlinsko, Ležáků 1449, okres Chrudim
Sídlo	Ležáků 1449, 539 01 Hlinsko
E-mail	red@zslezaku.cz
IČO	70 913 501
Identifikátor	600 090 442
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Mgr. Bc. Tomáš Louda, MBA
Zřizovatel	město Hlinsko
Místo inspekční činnosti	Ležáků 1449, Hlinsko Poličská 757, Hlinsko
Inspekční činnost na místě	8. až 11. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Hlinsko, Ležáků 1449, okres Chrudim (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

V době inspekční činnosti se v areálu v ulici Ležáků ve 14 třídách (včetně dvou přípravných) vzdělávalo dohromady 281 dívek a chlapců, z toho 13 s odlišným mateřským jazykem a 41 se speciálními vzdělávacími potřebami. V budově v Poličské ulici navštěvovalo čtyři třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona celkem 31 dívek a chlapců, včetně dvou s odlišným mateřským jazykem. Propad počtu žáků z minulých let se zastavil a pozvolna opět dochází k nárůstu, kapacita školy je nyní využita z 55 %.

Činnost školní družiny je organizována v sedmi odděleních, do kterých bylo aktuálně přihlášeno 162 žáků, což je 95 % jejich nejvyššího povoleného počtu (od září 2023 stanoven na 170 žáků).

Hodnocení podmínek vzdělávání

V reakci na zjištění vzešlá z minulé inspekční činnosti přijal ředitel opatření, která vedla k pozitivním změnám přispívajícím k rozvoji školy. Prioritou bylo zastavit nepříznivý trend snižování počtu žáků. To se podařilo aktivním přístupem v oblasti zajištění nových kapacit předškolního a zájmového vzdělávání, které jsou rodičovskou veřejností velmi žádané. Zřízení přípravných tříd a dalších oddělení školní družiny se postupně projevilo vzrůstajícím počtem žáků na 1. stupni. S tím související stabilizace pedagogického sboru přinesla vedení školy možnost cíleně působit na jednotlivé učitele ohledně jejich dalšího vzdělávání. Přínosem v této oblasti je dokončení studia speciální pedagogiky vyučujícími z pracoviště v Poličské ulici a také nárůst absolvovaných individuálních vzdělávacích akcí, k nimž je mimo jiné využívána nabídka seminářů předkládaná MAS Hlinecko. Podnětné informace pro všechny pedagogy zprostředkovávají každoročně organizované společné semináře zaměřené na aktuální témata (např. školní klima, rizikový žák, IT dovednosti). Sdílení zkušeností a nových poznatků mezi učiteli je podporováno prostřednictvím tzv. vrstevnického sledování (vzájemné hospitace, konzultace apod.), což je účinný prostředek ke zkvalitňování pedagogických postupů.

Cíle a úkoly, definované pro hlavní oblasti rozvoje, vedení školy pravidelně vyhodnocuje a aktualizuje, aby v rámci stanoveného období dosáhlo jejich naplnění. Systematické je zpracování i další dokumentace. Rozdělení kompetencí mezi členy vedení zůstalo od minulé inspekce stejné, je funkční a promyšlené. K delegování pravomocí na další osoby přispěla stabilizace učitelského kolektivu, který je nyní plně odborně kvalifikovaný.

Zřizovatel kroky školy podporuje, jeho součinnost je zřejmá zejména v materiální oblasti. Oba objekty jsou kompletně bezbariérové. V posledním období proběhla rekonstrukce odborných učeben přírodopisu a zeměpisu, včetně nového vybavení (mikroskopy, IT prostředky atd.), což má pozitivní vliv na úroveň výuky v daných předmětech. Vzhledem k tomu, že budova v Poličské ulici zůstala pro vzdělávání zachována, proběhla i zde modernizace vybavení (např. luminárium, notebooky). Nadstandardní podmínky přetrvaly pro činnost školní družiny, každé oddělení má svoji vlastní místnost, vybavení stavebnicemi a hrami je dostatečné. Příležitostí do budoucna je vytvoření dalších odpočinkových koutků či doplnění některých heren stolků a židlemi různých velikostí. Prostředí je příjemné a moderní, výmalba chodeb výtvarnými motivy působí velmi útulným dojmem. Žáci z přípravných tříd mají dostatek prostoru pro různé činnosti. Výhodou je využívání rozlehlé společenské místnosti (včetně sportovně relaxačního náčiní) a výtvarné učebny pro tvořivé aktivity.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces je realizován na základě tří školních vzdělávacích programů, a to „Z pohádky do pohádky“ pro vzdělávání v přípravné třídě, „Krok za krokem“ pro základní vzdělávání a „Klíč“ pro obor vzdělávání základní škola speciální. Ve všech ročnících vyučování zpestřují rozmanité aktivity situované mimo školu a propojující učivo s běžným životem.

Sledované činnosti v přípravných třídách měly promyšlený průběh se zřetelem na cílený rozvoj jednotlivých vzdělávacích oblastí. Nabídka aktivit byla tematicky i motivačně provázaná, různorodé metody a formy výuky spolu s pestrými didaktickými pomůckami vzbuzovaly u dětí přirozený zájem, takže se do vzdělávání s chutí zapojovaly. Efektivitu učení zvyšovalo poskytování konkrétní zpětné vazby k aktuálním výkonům a projevům chování dětí, vedení k sebehodnocení nebo vytváření prostoru k ověření znalostí, kdy děti prožívaly radost z nově získaných dovedností a poznatků. Atmosféra byla příjemná a klidná, učitelky a asistentky pedagoga respektovaly aktuální emoční stav dětí, vhodně reagovaly na jejich potřeby. Pozornost zaměřily i na vytváření pozitivních vztahů mezi nimi navzájem.

Výuka na 1. i 2. stupni měla zpravidla stanovené přiměřené vzdělávací cíle, jež učitelé v úvodu žákům sdělovali jako téma či obsah hodin. Ke zlepšení do budoucna je třeba definovat cíle prostřednictvím činností charakterizujících jejich naplnění, což pedagogy přirozeně povede k vyhodnocení, které nyní v závěru často chybělo. V hodinách byly prohlubovány zejména vědomosti a dovednosti, vhodné situace pro rozvoj postojů byly využity méně. Převažovala frontální výuka, opírající se především o řízený rozhovor, na ni pak vesměs navazovala samostatná práce žáků. Role učitelů v nižších ročnících byla často dominantní a činnosti nadbytečně řízené. Tím byly příležitosti pro vlastní objevování a spontánní ústní projev žáků omezené. Sociální a komunikativní dovednosti měli žáci napříč všemi ročníky možnost rozvíjet při plnění úkolů ve skupinách či dvojicích sice méně často, přesto šlo o pozitivní posun oproti minulé inspekční činnosti. Do budoucna je důležité podporovat ještě četnější zařazování kooperativní výuky, která posiluje vzájemný respekt, spolupráci, rozdělení rolí a sdílení názorů. Didaktické pomůcky, knihy a další obrazový materiál pro usnadnění pochopení a upevnění učiva byly využity v různé míře. Někteří učitelé zajišťovali vizualizaci probíraného tématu účelně prostřednictvím digitální techniky, přímá práce žáků s ní byla spíše výjimečná. Příležitostí ke zlepšení je ve větší míře zařazovat do výuky práci s různými informačními zdroji, s informacemi, vést žáky k jejich vyhledávání, třídění, analýze a aplikaci.

Diferenciaci úkolů s cílem lepšího využití žakovského učebního potenciálu pedagogové výjimečně uplatnili jen směrem k žákům s rychlejším pracovním tempem, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami obvykle za dopomoci asistentek pedagoga plnili stejné úkoly jako ostatní. Pozitivem byla zaznamenaná individualizace vzdělávací nabídky v matematice u žákyně s odlišným mateřským jazykem. Průběžné hodnocení v hodinách mělo většinou motivační charakter a pomáhalo udržet aktivitu žáků. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení zpravidla neprobíhalo, nebo jen ve formě činnostního či grafického vyjádření, bez podrobnější zpětné vazby využitelné pro další učení. Na závěrečné shrnutí, zhodnocení dosažených cílů a celkové hodnocení práce většinou nezbyl čas, případně vše proběhlo ve spěchu, po zvonění. Pracovní atmosféra výuky byla pozitivní, vzájemná komunikace učitelů se žáky přátelská a vstřícná. Výjimkou byla výuka anglického jazyka na 1. stupni vedená v rychlém tempu, s častým komentováním žakovských neznalostí učitelkou, což narušovalo plynulost učebního procesu a pro žáky potřebnou pohodu.

Vzdělávání žáků ve třídách v Poličské ulici zaznamenalo pozitivní posun, na který mělo vliv nedávné dokončení studia speciální pedagogiky několika učiteli. Vyučovací cíle byly výrazně diferencovány a individualizovány vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám jednotlivců a složení tříd. Probírané učivo učitelé předkládali s ohledem na individuální schopnosti žáků, aby každý měl možnost zažít pocit úspěchu z dobře splněného úkolu. Aktivitu učitelé podporovali rozmanitými úlohami, vhodně byla zařazena práce s chybou. Někdy žáci spolupracovali ve dvojici, čímž rozvíjeli osobnostně sociální dovednosti. K efektivitě učebního procesu přispělo využití multimediálních prostředků, a to i samotnými žáky. Výuka byla propojována s konkrétními příklady z praktického života, které vedly k lepšímu pochopení probíraného učiva. Velmi dobře probíhala spolupráce učitelů s asistenty pedagoga, zřejmá byla jejich kvalitní společná příprava. Žáci byli motivováni pochvalou za dílčí pokroky, což výrazně podporovalo proces učení. V závěru hodin se spíše výjimečně objevilo vlastní žákovské sebehodnocení, popř. vzájemné hodnocení odpovídající schopnostem žáků. Komunikace učitelů se žáky byla přívětivá, trpělivá, což významně napomáhá bezpečnému učebnímu prostředí.

Průběh činností ve školní družině odpovídal cílům uvedeným v realizovaném Školním vzdělávacím programu pro zájmové vzdělávání „Školní družina“. Žáci měli po dopoledním vyučování dostatek času pro pohybovou relaxaci, odpočinek i rozvoj nadání při různých aktivitách a v zájmových kroužcích. Náměty činností, tematické oslavy a další organizované akce přispívají ke smysluplnému trávení volného času žáků i prezentaci školy na veřejnosti. Svými výtvarnými pracemi se školní družina podílí na výzdobě mnoha prostor školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola věnuje výsledkům vzdělávání stálou pozornost, jsou projednávány nejen v rámci pedagogických rad, ale i průběžně při předávání informací mezi pedagogy a jsou konzultovány také s rodiči. Úroveň výsledků v jednotlivých předmětech je zřejmá z pravidelného monitorování žákovských vědomostí a dovedností. Učitelky v přípravných třídách zpracovávají podrobnou pedagogickou diagnostiku, která následně slouží jako podklad zprávy o průběhu předškolní přípravy dítěte. Informace o naplňování očekávaných výstupů na 1. a 2. stupni pedagogové evidují formou klasifikace, podrobnější údaje o učebním pokroku žáků jsou zaznamenávány jen podle jejich individuálního uvážení. Ve třídách v Poličské ulici mají žáci svá portfolia, v nichž je posun dobře identifikovatelný. Pro hodnocení výsledků vzdělávání je zde vzhledem k rozsahu a druhu speciálních vzdělávacích potřeb a zdravotnímu postižení využíváno hodnocení klasifikačními stupni i slovní. Získané výsledky jsou následně (stejně jako v přípravných třídách) cíleně uplatňovány při plánování individualizované vzdělávací nabídky.

Důležitou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacího procesu poskytuje externí testování, výkony žáků se většinou pohybují kolem oblasti republikového průměru. Možností ke zlepšení je vyhodnocovat problémové segmenty testů za účelem korekce výukových postupů.

V rámci celkového hodnocení na vysvědčení se výsledky žáků oproti minulé inspekční činnosti částečně zlepšily. Na konci školního roku 2022/2023 prospělo s vyznamenáním celkem 67 % žáků, což znamená přibližně 12% nárůst oproti lednu 2019. Žáci zejména na 1. stupni měli možnost zažít úspěch, jsou motivováni pro další školní práci. Vedení školy se podařilo od minulé inspekce vhodně systematicky působit na pedagogy v oblasti hodnocení, a to zejména ve smyslu respektování individuálních možností žáků. Spojitost má jistě i stabilizace pedagogického sboru a dílčí změna stylu vedení výuky. Žákům ohroženým školním neúspěchem (dostatečný a nedostatečný prospěch) pedagogové poskytují podporu

někdy přímo ve výuce dovysvětlením nejasností, připravují pro ně doučovací aktivity, umožňují opravit si nepovedené písemné ověřování znalostí apod. Počet neprospívajících byl malý. Přínosem pro děti a žáky s narušenou komunikační schopností je zajištění pravidelné logopedické péče. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo přizpůsobeno reálným schopnostem většiny z nich.

Tým školního poradenského pracoviště poskytuje žákům, zákonným zástupcům i pedagogům komplexní služby v oblasti výchovného poradenství a primární prevence. Škole se daří zachycovat projevy rizikového chování (např. kouření, sebepoškozování, kyberšikana), řešit je a přijímat opatření ve spolupráci všech zainteresovaných, včetně odborníků z jiných institucí. Přínosem je každoroční realizace dvojice dotazníkových šetření týkajících se rizikového chování a klimatu školy. Vzájemné vztahy mezi žáky jsou upevňovány nejen ve škole (třídnické hodiny, preventivní programy atd.), ale také během různých mimoškolních akcí (adaptační kurzy, školy v přírodě apod.). Pro případnou potřebu mají žáci k dispozici elektronickou schránku důvěry, přednost však dávají osobnímu kontaktu s učiteli, kterým důvěřují. Na formování sociálních a občanských dovedností a utváření postojů má pozitivní vliv žakovský parlament. Svoji činností se podílí na dění ve škole, členové se učí diskuzi a spolupracují při plánování a realizaci akcí (např. Halloween, vánoční besídka).

Významným aspektem práce školy je také její prezentace na veřejnosti, zejména prostřednictvím velmi zdařilých, moderních webových stránek, dále na sociálních sítích, ale i organizováním mnoha rozmanitých akcí. Úspěchy žáků a aktivity školy jsou též představovány v místních novinách a kabelové televizi.

Závěry

Vývoj školy

- zastavil se pokles počtu žáků, byly zřízeny dvě přípravné třídy a rozšířen počet oddělení školní družiny, v souvislosti s tím se stabilizoval pedagogický sbor, který je plně odborně kvalifikovaný
- zvýšila se účast učitelů na vzdělávacích akcích, která se promítla do širšího spektra metod a forem výuky
- opětovně se zlepšily materiální podmínky (rekonstrukce dalších odborných učeben, modernizace vybavení digitálními prostředky)
- částečně se zlepšily prospěchové výsledky žáků na základě respektování jejich individuálních možností

Silné stránky

Základní škola

- aktivní prezentace školy na veřejnosti vede ke zvýšení zájmu zákonných zástupců budoucích žáků o školu (1.5)
- vstřícná a respektující atmosféra výuky pozitivně ovlivňuje budování sociálních vztahů mezi žáky i učiteli a přispívá k utváření příjemného učebního prostředí (2.2)
- rekonstruované odborné učebny zvyšují efektivitu vzdělávacího procesu na 2. stupni, modernizované vybavení digitální technikou napomáhá rozvoji žáků při výuce, a to i v budově v Poličské ulici (2.4)

- individualizovaná výuka v budově v Poličské ulici výrazně podporuje efektivitu učebního procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (4.2)

Školní družina

- výrazné zapojení školní družiny do života školy doplňuje a propojuje jednotlivé vzdělávací oblasti (1.5)
- prostorové a materiální podmínky školní družiny podporují efektivitu zájmového vzdělávání (2.4)
- nabídka zájmové činnosti ve školní družině vede k minimalizaci výskytu rizikového chování žáků a jejich všestrannému rozvoji (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- minimální využití různých informačních zdrojů pro vlastní bádání a objevování žáků v rámci výuky nepodporuje práci s informacemi, jejich vyhledávání, třídění, analýzu a aplikaci (4.2)
- v závěru hodin často chybělo vyhodnocení naplnění vzdělávacích cílů, žáci nebyli vedeni k sebereflexi a sebehodnocení (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- využívat všechny dostupné informační zdroje pro objevování nových poznatků samotnými žáky
- zaměřit pozornost na závěrečné zhodnocení výuky vzhledem k rozvoji žáků
- dbát na 1. stupni na správné sezení při psaní a čtení
- věnovat více pozornosti účelnému definování vzdělávacích cílů a jejich vyhodnocování
- zařazovat do výuky ještě více kooperativních činností a dalších aktivizujících prvků

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 1. 2024

2. Školní vzdělávací program pro vzdělávání v přípravné třídě „Z pohádky do pohádky“ platný ve školním roce 2023/2024
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Krok za krokem“ platný ve školním roce 2023/2024
4. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální „Klíč“ platný ve školním roce 2023/2024
5. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Školní družina“ platný ve školním roce 2023/2024
6. Školní matrika – školní rok 2023/2024
7. Školní řád platný od 13. 10. 2020
8. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2019
9. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2023/2024
10. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny - školní rok 2023/2024
11. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2022/2023
12. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2022/2023, 2023/2024
13. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování - školní rok 2023/2024
14. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků - školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

PhDr. Martina Kutinová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

7. 2. 2024